

Vergaderjaar 2002–2003

28 999

Wijziging van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen en enige andere wetten in verband met de aanpassing van de in deze wet opgenomen klachtregeling

A

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT¹

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 25 november 2002 en het nader rapport d.d. 8 augustus 2003, aangeboden aan de Koningin door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Justitie. Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 23 augustus 2002, no. 02.003764, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de Minister van Justitie, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet met memorie van toelichting houdende wijziging van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen en enige andere wetten in verband met de aanpassing van de in deze wet opgenomen klachtregeling.

In dit wetsvoorstel worden procedurele aspecten van de klachtenregelingen voor de klachtencommissie en de rechter in de Wet Bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) nader geregeld. Ook wordt voorzien in een mogelijkheid voor de patiënt een schadevergoeding te verzoeken bij de rechter.

Het wetsvoorstel regelt daarnaast nog enkele wetstechnische en redactionele aanpassingen in de Wet Bopz en andere regelingen. De Raad van State maakt daarbij enkele kanttekeningen, die naar zijn oordeel aanpassing van het wetsvoorstel wenselijk maken.

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 23 augustus 2002, no. 02.003764, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 25 november 2002, no. W13.02.0377, bied ik U hierbij aan.

1. *Termijn voor indiening verzoekschrift bij de rechter*
a. *Het voorgestelde artikel 41a, eerste lid, Wet Bopz biedt de klager de mogelijkheid de inspecteur te verzoeken een verzoekschrift bij de rechter in te dienen om een beslissing over de klacht te krijgen. Het voorgestelde artikel 41a, tweede lid, bepaalt dat de inspecteur zo spoedig mogelijk een verzoekschrift bij de rechter indient, tenzij hij de klacht kennelijk niet ontvankelijk acht. Op dit moment geldt een termijn van twee weken voor de inspecteur. Er is voor gekozen deze termijn onbepaald te laten om te voorkomen dat een niet-ontvankelijkverklaring door de rechter volgt. Om deze reden is ook niet gekozen voor de termijn van vier weken, die de Landelijke Organisatie van Cliëntenraden (LOC) voorstelt. In de toelichting is niet ingegaan op de redenen die tot overschrijding van de thans geldende termijn door de inspecteur leiden.*

¹ De oorspronkelijke tekst van het voorstel van wet en van de memorie van toelichting zoals voorgelegd aan de Raad van State is ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Het wordt ook niet duidelijk of een andere oplossing voor deze termijnoverschrijding onderzocht is. De Raad meent dat de gekozen oplossing niet bijdraagt aan een snelle afhandeling door de inspecteur, en mogelijk in tegengestelde richting werkt. De Raad acht de oplossing niet in het belang van de patiënt. De gekozen oplossing staat ook op gespannen voet met de strikte termijn van zes weken die de patiënt heeft om een verzoekschrift bij de rechter in te dienen.

De Raad adviseert daarom te kiezen voor een bepaalde termijn voor de inspecteur, hetzij de vigerende, hetzij een nader te bepalen termijn.

b. In het voorgestelde artikel 41a, vijfde lid, krijgt de klager, als deze de patiënt is, de mogelijkheid zelf een verzoekschrift bij de rechter in te dienen.

Deze mogelijkheid bestaat naast de procedure via de inspecteur, waarbij geen primaat wordt toegekend aan één van beide procedures¹. Het wetsvoorstel sluit niet uit dat de patiënt beide procedures tegelijkertijd of achtereenvolgens kan doorlopen. Het is voorstelbaar dat de patiënt belang heeft bij het volgen van beide procedures. De patiënt kan het bijvoorbeeld niet eens zijn met de niet-ontvankelijkverklaring van de inspecteur, of vinden dat het indienen van het verzoekschrift door de inspecteur te lang duurt. In beide gevallen wil de patiënt wellicht alsnog zelf naar de rechter. In het wetsvoorstel heeft de patiënt deze mogelijkheid echter niet meer als de oorspronkelijke termijn van zes weken is verstreken, terwijl overschrijding van die termijn voortkomt uit het gebruikmaken van de weg via de inspecteur. Als in deze situaties de patiënt zelf geen verzoek meer kan indienen, zou de tussenkomst van de inspecteur in zijn nadeel kunnen werken. Dit is niet de bedoeling van de weg via de inspecteur.

De Raad adviseert er in het wetsvoorstel in te voorzien dat de inspecteur de patiënt op de hoogte stelt van het tijdstip van indiening van het verzoekschrift en dat de patiënt alsnog zelf zijn klacht aan de rechter kan voorleggen als overschrijding van de termijn samenhangt met het verzoek aan de inspecteur.

1. Termijn voor indiening verzoekschrift bij de rechter

a. In het aan de raad voorgelegde voorstel van wet is in artikel 41a, tweede lid, bepaald dat de inspecteur in gevallen waarin hij de klacht ontvankelijk acht, zo spoedig mogelijk een verzoekschrift bij de rechter indient. Krachtens de huidige regeling geldt in die gevallen een indieningstermijn voor de inspecteur van twee weken. Het voordeel voor de klager van de aan de raad voorgelegde bepaling ten opzichte van de vigerende regeling is dat hiermee wordt voorkomen dat een verzoek wegens termijnoverschrijding niet ontvankelijk wordt verklaard. Dit voordeel weegt bij nadere beschouwing echter niet op tegen het door de raad genoemde bezwaar dat dit voorstel niet zal bijdragen aan een snelle afhandeling door de inspecteur. Met de raad is ondergetekende van mening dat dit niet in het belang van de klager is. Hoewel twee weken een betrekkelijk korte tijd is voor afhandeling van een verzoek, blijkt de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) in de praktijk tot nu toe binnen de geldende termijn te kunnen beslissen. Een niet-ontvankelijkverklaring van de rechter wegens termijnoverschrijding door de inspecteur heeft zich nog niet voorgedaan. Om deze reden is de vigerende termijn in lijn met het advies van de raad en de Landelijke Organisatie Cliëntenraden (LOC) dan ook opnieuw opgenomen in het voorgestelde artikel 41a, tweede lid. Daarbij is verduidelijkt dat deze termijn gaat lopen vanaf het tijdstip waarop de IGZ het verzoek heeft ontvangen. Overigens stelt de LOC, anders dan de raad aangeeft en in de memorie van toelichting is vermeld, niet voor om te kiezen voor een termijn van vier weken. In de veronderstelling dat de termijn van twee weken te kort zou zijn, doet de LOC de suggestie om deze termijn te verlengen. Uit het bovenstaande volgt dat daartoe geen noodzaak bestaat. De memorie van toelichting is ter zake aangepast.

b. Het advies van de raad om in het wetsvoorstel te bepalen dat de inspecteur de patiënt op de hoogte stelt van het tijdstip van indiening van het verzoekschrift is niet overgenomen. Evenmin is aan zijn advies gevolg gegeven om in het wetsvoorstel op te nemen dat de patiënt alsnog zelf zijn klacht aan de rechter kan voorleggen als overschrijding van de termijn samenhangt met het verzoek aan de inspecteur.

¹ Memorie van toelichting, artikelsgewijs, onderdeel C.

Met betrekking tot de voorgestelde mededeling van het tijdstip van indiening van het verzoekschrift geldt dat een dergelijke mededeling niet nodig is. In het wetsvoorstel is bepaald dat, indien de inspecteur een klacht kennelijk niet-ontvankelijk acht en dus niet voorlegt aan de rechter, hij daarvan mededeling doet aan de klager en de overige betrokkenen (zie punt 2a van dit nader rapport). In andere gevallen kan de klager ervan uit gaan dat de inspecteur binnen twee weken vanaf het tijdstip waarop hij het verzoek heeft ontvangen, een verzoekschrift bij de rechter zal indienen (zie punt 1a van dit nader rapport).

Voorts dient ter toelichting op het niet overnemen van het advies van de raad het volgende.

Hoewel de huidige klachtregeling en het wetsvoorstel niet uitsluiten dat de klager zowel de procedure via de inspecteur als de rechtstreekse procedure tegelijkertijd of achtereenvolgens doorloopt, is de achterliggende doelstelling van de regeling dat de klager een keuzemogelijkheid heeft; hij kan kiezen voor ofwel de procedure via de inspecteur, ofwel de rechtstreekse procedure. De praktijk wijst ook uit dat de patiënt in de regel kiest voor één procedure en niet gelijktijdig of nadien de andere procedure doorloopt. Hierbij verdient ook vermelding dat de door de raad geschetste situatie zich nog niet heeft voorgedaan. De IGZ heeft tot op heden in geen enkel geval besloten tot niet-ontvankelijkverklaring en zij heeft, zoals onder punt 1a is aangegeven, evenmin de beslistermijn van twee weken overschreden.

Ondergetekende merkt nog op dat deze problematiek wel is te voorkomen, indien de patiënt ervoor zorgt dat zijn verzoek binnen maximaal drie weken bij de IGZ is ingediend. Gelet op de beslistermijn van twee weken voor de IGZ (zie ook de punten 1a en 2a van dit nader rapport), bestaat dan de mogelijkheid voor de patiënt om zich desgewenst alsnog rechtstreeks tot de rechter te wenden. Zolang immers de termijn van zes weken nog niet is verstreken, staat deze procedure nog voor de patiënt open. Voorts is niet uitgesloten dat de rechter, mocht een geval van termijnoverschrijding zich voordoen, bij de beslissing over de ontvankelijkheid van een verzoek rekening zal houden met eventuele niet aan de klager toe te rekenen redenen voor het te laat indienen van een verzoekschrift.

2. Verzoek aan de inspecteur tot indiening van verzoekschrift bij de rechter
a. De inspecteur hoeft geen gevolg te geven aan het verzoek van de klager om een verzoekschrift bij de rechter in te dienen, als hij de klacht kennelijk niet-ontvankelijk acht. De Raad wijst in dit verband op de reactie van de LOC, waarin wordt voorgesteld hieraan toe te voegen dat de klager door de inspecteur op de hoogte wordt gesteld van het feit dat deze de klacht kennelijk niet-ontvankelijk acht.¹

Mede gezien de problematiek die in punt 2b aan de orde is gesteld, adviseert de Raad dit voorstel van de LOC in het wetsvoorstel over te nemen.

b. Het voorgestelde artikel 41b, eerste lid, Wet Bopz maakt het de klager, als deze de patiënt is, mogelijk bij zijn verzoekschrift bij de rechter een verzoek tot schadevergoeding in te dienen. Deze mogelijkheid krijgt de patiënt in het voorstel van wet niet als hij de inspecteur verzoekt een verzoekschrift in te dienen. In de toelichting wordt op het ontbreken van deze mogelijkheid in de weg via de inspecteur niet ingegaan. Aangezien er geen primaat wordt toegekend aan één van beide procedures, is het wenselijk de weg via de inspecteur zoveel mogelijk gelijkwaardig te laten zijn aan het alternatief, als de patiënt zelf een verzoekschrift bij de rechter indient. De Raad adviseert om in het wetsvoorstel een verzoek tot schadevergoeding ook mogelijk te maken ingeval het verzoekschrift door de inspecteur wordt ingediend.

2. Verzoek aan de inspecteur tot indiening van verzoekschrift bij de rechter
a. Het advies van de raad op dit punt is overgenomen, zij het om een andere reden dan de problematiek die de raad onder punt 1b – vermoedelijk refereert de raad hier abusievelijk aan punt 2b – aan de orde stelt. In het kader van de uitvoering van de huidige klachtregeling hanteert de IGZ de gedragslijn dat, zo zij een klacht kennelijk niet-ontvankelijk acht, zij daarvan mededeling zal doen aan de klager en de overige betrokkenen. Omwille van de duidelijkheid

¹ Brief van de LOC aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, kenmerk DVVO/ZV-U-2221 705, van 22 november 2001.

verdient het bij nader inzien aanbeveling dat deze gedragslijn wordt verankerd in het wetsvoorstel. Gelet op de beslistermijn van twee weken voor de inspecteur die naar aanleiding van punt 1a van het advies opnieuw in het wetsvoorstel is opgenomen, is daarbij ook bepaald dat die mededeling wordt gedaan binnen twee weken vanaf de dag waarop de inspecteur het verzoek heeft ontvangen. De memorie van toelichting is ter zake aangevuld.

b. Met de raad is ondergetekende van mening dat beide procedures zoveel mogelijk gelijkwaardig moeten zijn. Om deze reden is overeenkomstig het advies van de raad in het wetsvoorstel vastgelegd dat een verzoek tot schadevergoeding ook mogelijk is ingeval het verzoekschrift door de inspecteur wordt ingediend.

3. Dwangsom en schadevergoeding

De rechter krijgt in het voorgestelde artikel 41a, veertiende lid, Wet Bopz de mogelijkheid een dwangsom op te leggen aan de rechtspersoon die het psychiatrisch ziekenhuis instandhoudt, indien of zolang aan de beslissing van de rechter niet voldaan wordt. Deze mogelijkheid staat slechts open in de klachtenprocedure bij de rechter (externe fase). Als de klacht door de klachtencommissie (interne fase) gegrond wordt verklaard, bestaat alleen de mogelijkheid van een kort geding om naleving van de uitspraak van de klachtencommissie te waarborgen. Hieraan kleven financiële risico's voor de klager.

De Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon Geestelijke Gezondheidszorg (Stichting Pvp), de Stichting Landelijke Patiënten- en bewonersraden (LPR) en de Stichting Pandora¹ hebben erop gewezen dat dit een ongewenst verschil in rechtsbescherming oplevert voor klagers in de interne en externe fase. Anders dan in de toelichting staat verzoeken zij niet om de commissie de bevoegdheid te geven een dwangsom op te leggen, maar verzoeken zij om aanpassing van het wetsvoorstel op dit punt.

Ook de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVR) constateert dit verschil in rechtsbescherming en geeft in overweging om in het voorgestelde artikel 41a, eerste lid, Wet Bopz als aanvullende grond voor het adieren van de rechtbank op te nemen, dat niet voldaan wordt aan een uitspraak van de commissie, waarna de rechtbank eventueel een dwangsom kan opleggen.² Voorts wordt in het wetsvoorstel de mogelijkheid gegeven dat de klager, als deze de patiënt is, een verzoek om schadevergoeding kan doen bij het verzoekschrift ter verkrijging van de beslissing over de klacht (artikel 41b, eerste lid, juncto artikel 41a, vijfde lid). Ook deze mogelijkheid staat niet open voor klagers in de interne fase. Bij gegrondverklaring door de klachtencommissie kan de klager wel via een actie op grond van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (onrechtmatige daad) bij de rechter om schadevergoeding verzoeken.

De Stichting Pvp, de LPR, de Stichting Pandora en de NVR constateren ook op dit punt een verschil in positie van de klager wiens klacht in de interne of externe klachtenprocedure tot een gegrondverklaring heeft geleid. Wederom anders dan in de toelichting wordt vermeld, pleiten zij er niet voor de klachtencommissie de bevoegdheid te geven om schadevergoeding toe te kennen, maar om de klagers een laagdrempelige schadevergoedingsactie te bieden. Zij stellen voor een mogelijkheid te bieden, die vergelijkbaar is met de verzoekschriftprocedure van de huidige artikelen 28 en 35 Wet Bopz.

Geen van beide voorstellen is in het wetsvoorstel overgenomen. Volgens de toelichting is het indienen van een klacht ingegeven door de wens om de klacht door een bevoegde instantie gegrond te laten verklaren, en zijn de onderscheiden bevoegdheden van de klachtencommissie en de rechter daarbij niet van doorslaggevende betekenis. De Raad wijst erop dat deze redenering niet opgaat in de gevallen die hier aan de orde zijn, namelijk de dwangsom en de schadevergoeding. Hier is het juist van doorslaggevende betekenis door welke instantie de klacht behandeld en gegrond verklaard wordt. Immers niet alleen de gegrondverklaring maar ook of juist de effectuering van de uitspraak is belangrijk (dwangsom) en in sommige gevallen wellicht juist de schadevergoeding.

De Raad meent dat louter proceseconomische redenen moeilijk een rechtvaardiging kunnen vormen voor de verschillen in de rechtsbescherming van klagers in de interne en externe fase op het punt van de dwangsom en de

¹ Brief van de Stichting Pvp aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, kenmerk 541/ya, van 30 oktober 2001; brief van de LPR aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, kenmerk 2001/508, van 31 oktober 2001; brief van de Stichting Pandora aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van 31 oktober 2001.

² Brief van de NVVR aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, kenmerk: 1:18/AdG, van 11 december 2001.

schadevergoeding. Hij is van mening dat het de voorkeur verdient de mogelijkheden van rechtsbescherming in de interne fase zo gelijk mogelijk te laten zijn aan hetgeen wordt voorgesteld met betrekking tot de externe fase. De Raad adviseert in het wetsvoorstel te voorzien in een laagdrempelige schadevergoedingsactie en mogelijkheid om de rechter te adiëren om een dwangsom op te leggen als de beslissing van de klachtencommissie niet wordt uitgevoerd.

3. Dwangsom en schadevergoeding

Het advies van de raad om in het wetsvoorstel aanvullend te regelen dat de klager bij gegrondverklaring van de klacht door de klachtencommissie de rechtbank kan adiëren om een schadevergoeding te verkrijgen dan wel de naleving van de uitspraak van de klachtencommissie af te dwingen, is niet gevolgd.

De achtergrond van het voorstel om de rechter, als deze een klacht gegrond verklaart, de bevoegdheid te geven om tevens een dwangsom vast te stellen of een schadevergoeding toe te kennen is daarin gelegen dat de klager zich al in een rechterlijke fase bevindt. Voor de klager is het een voordeel dat deze bevoegdheden in dit stadium kunnen worden gecombineerd met de rechterlijke beoordeling van de klacht. De klager hoeft hiervoor dan niet opnieuw de rechter te adiëren. Bij gegrondverklaring van de klacht door de klachtencommissie is er daarentegen sprake van een situatie waarin de klachtbehandeling zonder betrokkenheid van de rechter tot een afronding is gekomen. De klager die, in het verlengde van deze gegrondverklaring, de oplegging van een dwangsom of schadevergoeding aan het ziekenhuis wil realiseren, zal altijd de stap moeten zetten de rechter te adiëren.

De raad refereert aan de adviezen van de Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon Geestelijke Gezondheidszorg (Stichting pvp), de Stichting Landelijke patiënten- en bewonersraden in de geestelijke gezondheidszorg (Stichting LPR), de Stichting Pandora en de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVVR) waarin wordt voorgesteld ook bij gegrondverklaring door de klachtencommissie een mogelijkheid te bieden die vergelijkbaar is met de verzoekschriftprocedure van de artikelen 28 en 35 van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz). Ondergetekende wijst erop dat deze artikelen situaties regelen waarin de patiënt reeds in een rechterlijke procedure is betrokken, zoals de rechterlijke beoordeling van een verzoek tot voortzetting van de inbewaringstelling of de rechterlijke beoordeling tot verlenen van een andere machtiging¹. De met dit wetsvoorstel ingezette lijn om de rechter de bevoegdheid te geven om een dwangsom op te leggen of een schadevergoeding toe te kennen in een situatie waarin de klager zich al in een rechterlijke fase bevindt, past, aldus beschouwd, goed in de systematiek van de Wet Bopz.

Voorts verwijst de raad in zijn advies naar het standpunt van de Stichting pvp, de Stichting LPR en de Stichting Pandora, inhoudende dat het wetsvoorstel een ongewenst verschil in rechtsbescherming meebrengt voor de klager wiens klacht in de interne dan wel de externe klachtprocedure tot een gegrondverklaring leidt. De stichtingen stellen voor degene wiens klacht door de klachtencommissie gegrond is verklaard, de mogelijkheid te bieden de rechtbank door middel van een verzoekschrift te adiëren voor toekenning van een schadevergoeding of voor een dwangsom bij niet-naleving van de uitspraak van de klachtencommissie. Als argument voeren de stichtingen aan dat de klager er anders baat bij kan hebben dat de klachtencommissie de klacht ongegrond verklaart. De klager kan in dat geval immers via een verzoekschriftprocedure de rechter raadplegen voor een beoordeling van de klacht en tevens voor een schadevergoeding of dwangsom. Ondergetekende tekent hierbij aan dat hieraan de veronderstelling ten grondslag lijkt te liggen dat de rechter bij ongegrondverklaring door de klachtencommissie in een eventuele rechterlijke procedure de klacht gegrond zal verklaren. Uit de beschikbare gegevens over rechterlijke uitspraken ter zake blijkt echter dat dit geenszins het geval is.

¹ Artikel 28 bevat hierop slechts één uitzondering, waar het artikel tevens het geval bestrijkt waarin de officier van justitie geen verzoek tot verlenging van de inbewaringstelling doet.

Verder is het van belang om te benadrukken dat indien de klager, bij gegrondverklaring van de klacht door de klachtencommissie, een dagvaardings-

procedure bij de rechtbank begint, in de meeste gevallen – dat wil zeggen bij vorderingen van maximaal € 5000 – met de betrekkelijk eenvoudige procedure voor de kantonrechter kan worden volstaan. Evenals de verzoeker die in een verzoekschriftprocedure verschijnt, kan de eiser in een kantonprocedure in persoon, al of niet bijgestaan door een bijstandverlener, dan wel bij gemachtigde, procederen (artikel 79 Rv). Ook kunnen de partijen in de procedure voor de kantonrechter mondeling concluderen of akten nemen (artikel 81 Rv). Verder zal de gegroundverklaring van de klachtencommissie voor de rechter bij diens beslissing over afdwinging van de naleving van de uitspraak van de klachtencommissie of toekenning van schadevergoeding in zowel de verzoekschriftprocedure als de dagvaardingsprocedure zwaar wegen. In dat opzicht maakt het niet uit of schadevergoeding wordt gevraagd in het kader van een verzoekschriftprocedure of een dagvaardingsprocedure.

Zoals bekend zijn in de loop der jaren de verzoekschrift- en de dagvaardingsprocedure in het burgerlijk recht meer op elkaar gaan lijken. Om die reden rijst de vraag of in de toekomst beide procedures moeten worden omgevormd tot een uniforme rechtsingang. Deze vraag maakt onderdeel uit van de fundamentele herbezinning op het burgerlijk procesrecht die op dit moment plaatsvindt (vgl. Kamerstukken II 1999/2000, 26 855, nr. 3, p. 8–9). De Commissie fundamentele herbezinning voor het burgerlijk procesrecht zal dit voorjaar haar rapport uitbrengen. Mede in het licht van deze ontwikkeling is het naar het oordeel van de regering minder aangewezen om aan te sturen op verdergaande wijzigingen dan reeds in het wetsvoorstel zijn voorzien.

Op grond van het voorgaande ziet ondergetekende geen aanleiding om het advies van de raad te volgen.

Overigens wijst de raad er terecht op dat de bovengenoemde stichtingen niet verzoeken om aan de klachtencommissie aanvullende bevoegdheden toe te kennen. Dit is abusievelijk in de memorie van toelichting vermeld. De memorie van toelichting is op dit punt gecorrigeerd en ook overigens op basis van het bovenstaande aangepast.

4. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de bepaling in de wet van 22 juni 2000, Stb. 292, waarin is voorzien in het openstellen van beroep in cassatie tegen een beslissing van de rechter in een klachtprocedure, te laten vervallen. Deze bepaling is in afwachting van de totstandkoming van het onderhavige wetsvoorstel nog niet in werking getreden. Omdat een identieke bepaling is opgenomen in dit wetsvoorstel (zie het voorgestelde artikel 41a, negende lid), is het niet langer nodig om deze bepaling te handhaven. De memorie van toelichting is overeenkomstig aangepast.

Voorts zijn het wetsvoorstel en de memorie van toelichting op een aantal punten geactualiseerd en gecorrigeerd.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

*De Vice-President van de Raad van State,
H. D. Tjeenk Willink*

Ik moge U, mede namens mijn ambtgenoot van Justitie, verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J. F. Hoogervorst